

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

**Školská integrácia
žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími
potrebami (ŠVVP) a vzdelávanie žiacov so ŠVVP
v špeciálnych triedach ZŠ**

(Interný metodický materiál ŠŠI)

Bratislava 2009

Obsah interného metodického materiálu	strany
Úvod	3
1. Základné pojmy	4 - 6
2. Práva a povinnosti žiaka a zákonného zástupcu	7 - 8
3. Školská integrácia	9
4. Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním	10 - 12
5. Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia	13 - 14
6. Ako sa stáva žiak individuálne začleneným žiakom so ŠVVP v triede ZŠ	15 - 24
a) dokumentácia individuálne začleneného žiaka so ŠVVP	16 - 22
b) podmienky výchovy a vzdelávania	22 - 24
7. Špeciálne triedy v ZŠ	25 - 29
8. Hodnotenie a klasifikácia	30 - 32
9. Systém výchovného poradenstva a prevencie	33 - 34
10. Odborná a poradenská pomoc školám	35 - 36
Záver (Legislatívne východiská interného metodického materiálu)	37 - 39

ÚVOD

Školská trieda je prostredím mimo rodiny, v ktorom žiak prežíva určité obdobie svojho života. Škola a učitelia by mali vytvoriť takú atmosféru a klímu v triede, ktorá by pozitívne ovplyvnila úroveň sociálnej integrácie žiaka so ŠVVP. Žiak so ŠVVP je poškodzovaný, ak mu škola nemôže alebo nedokáže zabezpečiť úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, ktoré vyplývajú z potrieb jeho zdravotného znevýhodnenia alebo nadania, alebo jeho vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí. Ich uplatnenie je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Rovnako je žiak poškodzovaný, ak učiteľ nepozná a nerealizuje potrebnú špeciálnopedagogickú starostlivosť. Spôsobí mu tým obmedzenie rozvoja schopnosti kompenzovať orgánové a funkčné nedostatky spôsobené jeho zdravotným znevýhodnením, resp. postihnutím.

Vždy je potrebné zvážiť pred rozhodnutím o začlenení žiaka so ŠVVP do bežnej triedy, či sú vytvorené všetky podmienky potrebné pre jeho úspešnú integráciu, ďalšiu rehabilitačnú starostlivosť a jeho osobnostný rozvoj.

Ak škola tieto podmienky nemá, alebo ich dokázateľne nie je možné zabezpečiť, rodič koná proti právam dieťaťa, ak aj napriek tejto skutočnosti trvá na jeho prijatí do bežného typu školy, školského zariadenia. Nesplnenie podmienok môže znamenať neúspech snaženia o integráciu žiaka so ŠVVP a môže mať negatívne následky pre celý jeho ďalší život.

1. Základné pojmy

Školská integrácia – je výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v triedach škôl a školských zariadení určených pre žiakov bez špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb (§ 2 písm. s) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov – ďalej len „školský zákon“).

Pozor, zmena!

Vysvetlenie - v praxi to znamená, že školskou integráciou sa v súčasnosti chápe **iba individuálne začlenenie žiakov so ŠVVP do tried základnej školy pre žiakov bez špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb**. V minulosti formou integrácie bola aj výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v špeciálnych triedach základných škôl.

Školská integrácia/školské začlenenie – pojem školské začlenenie používaný v niektorých paragrafoch školského zákona je **synonymum** pojmu školská integrácia, definovaného v § 2 písm. s) školského zákona. Oba pojmy označujú ten istý proces (**I. Základné pokyny bod 5 Pokynov na vyplnenie formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy**, schváleného MŠ SR pod číslom CD-2008-17271/37405-1:914 dňa 24. 10. 2008 s platnosťou od 1. januára 2009 – ďalej „Pokyny na vyplnenie formulára návrh na prijatie“).

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – je žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, okrem detí umiestnených do špeciálnych výchovných zariadení (diagnostické centrum, reedukačné centrum, liečebno-výchovné sanatórium) na základe rozhodnutia súdu (§ 2 písm. j) školského zákona).

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba – je požiadavka na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní pre žiaka, ktoré vyplývajú z jeho zdravotného znevýhodnenia alebo jeho vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti (§ 2 písm. i) školského zákona).

Do kategórie žiakov so ŠVVP patrí:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením:

- a) žiak so zdravotným postihnutím
- b) žiak chorý alebo zdravotne oslabený
- c) žiak s vývinovými poruchami
- d) žiak s poruchou správania

aa) žiakom so zdravotným postihnutím je žiak s mentálnym postihnutím, sluchovým postihnutím, zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami alebo s viacnásobným postihnutím,

bb) žiakom chorým alebo zdravotne oslabeným je žiak s ochorením, ktoré je dlhodobého charakteru a žiak vzdelávajúci sa v školách pri zdravotníckych zariadeniach,

cc) žiakom s vývinovými poruchami je žiak s poruchou aktivity a pozornosti, žiak s vývinovou poruchou učenia,

dd) žiakom s poruchou správania je žiak s narušením funkcií v oblasti emocionálnej alebo sociálnej okrem žiaka s poruchou aktivity a pozornosti a žiaka s vývinovou poruchou učenia.

2. žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia – žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia je žiak žijúci v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecuje rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností žiaka, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti.

3. žiak s nadaním – žiakom s nadaním je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, v oblasti umenia alebo športu alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelávania sa jeho nadanie cielene rozvíja.

Informovaný súhlas – je písomný súhlas fyzickej osoby, v ktorom sa okrem jej vlastnoručného podpisu uvedie, že táto osoba bola riadne poučená o dôsledkoch súhlasu.

Pri diagnóze žiakov s mentálnym postihnutím používať terminológiu podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb, 10. revízia, aby bolo jednoznačné, že ide o mentálnu retardáciu (**3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie bod 2 POP 2008/2009**).

Osobné údaje – údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takouto osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.

Spracúvanie osobných údajov - vykonávanie akýchkoľvek operácií alebo súboru operácií s osobnými údajmi, napr. ich získavanie, zhromažďovanie, zaznamenávanie, usporadúvanie, prepracúvanie alebo zmena, vyhľadávanie, prehliadanie, preskupovanie, kombinovanie, premiestňovanie, využívanie, uchovávanie, likvidácia, ich prenos, poskytovanie, sprístupňovanie alebo zverejňovanie.

Oprávnená osoba – každá fyzická osoba, ktorá osobné údaje spracúva na základe pokynu prevádzkovateľa. **Poskytovať a sprístupňovať osobné údaje o inej osobe cez telefón je zakázané.**

Dotknutá osoba - každá fyzická osoba, o ktorej sa spracúvajú osobné údaje.

Všetky osoby, ktorých pracovnou náplňou je spracúvanie osobných údajov – oprávnené osoby, musia byť poučené o povinnostiach vyplývajúcich zo zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov. O poučení sa musí viesť písomný záznam. Povinnosť mlčanlivosti trvá i po skončení pracovného pomeru.

Pozor!

V súčasnosti sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vyskytuje dvojaké pomenovanie individuálnych výchovno-vzdelávacích programov (IVVP) pre žiakov so ŠVVP ako individuálne začlenených v triedach základných škôl.

Individuálny výchovno-vzdelávací program/individuálny vzdelávací program – obidva označujú to isté. Pri citácii konkrétneho ustanovenia je potrebné citovať tak, ako je uvedené

v príslušnom paragrafe a odseku, vo voľnom vyjadrení je vhodnejšie používať označenie IVVP. Aj v súlade s § 11 ods. 10 písm. d) školského zákona ďalšiu dokumentáciu tvorí individuálny výchovno-vzdelávací program individuálne začleneného žiaka.

Integrovaný/začlenený žiak so ŠVVP – obidve pomenovania označujú žiaka so ŠVVP, ktorý je v triede základnej školy vzdelávaný podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva; zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

2. Práva a povinnosti žiaka a zákonného zástupcu

Práva žiaka

Žiak má právo na:

- individuálny prístup rešpektujúci jeho schopnosti a možnosti, nadanie a zdravotný stav v rozsahu ustanovenom v tomto zákone,
- poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním,
- organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho veku, schopnostiam, záujmom, zdravotnému stavu a v súlade so zásadami psychohygieny,
- žiak so ŠVVP má právo na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám, a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú (§ 144 ods. 2 školského zákona),
- žiak so ŠVVP má právo používať pri výchove a vzdelávaní špeciálne učebnice a špeciálne didaktické a kompenzačné pomôcky; nepočujúcim žiakom sa zabezpečuje právo na vzdelávanie s použitím posunkovej reči nepočujúcich ako ich prirodzeného komunikačného prostriedku; nevidiacim žiakom sa zabezpečuje právo na výchovu a vzdelávanie s použitím Braillovho písma; žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou sa zabezpečuje právo na výchovu a vzdelávanie prostredníctvom náhradných spôsobov dorozumievania (§ 144 ods. 3 školského zákona).

! Pre nepočujúcich je posunková reč ako vyučovací jazyk. Nepočujúcim žiakom sa zaručuje aj právo na výchovu a vzdelávanie v posunkovej reči nepočujúcich (§ 12 ods. 4 školského zákona).

! Výkonom práv začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov, ktorí sú účastníkmi výchovy a vzdelávania (§ 29 ods. 11 školského zákona).

Právo zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia

- **oboznámiť sa** so vzdelávacím programom školy alebo školského zariadenia a školským poriadkom.

Štátne vzdelávacie programy obsahujú okrem iného osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so ŠVVP, najmä materiálne a personálne, vrátane špeciálnej kompenzačnej, rehabilitačnej, didaktickej a audiovizuálnej techniky vyžadovanej vzhľadom na príslušný druh a stupeň zdravotného postihnutia (§ 6 ods. 4 písm. p) školského zákona).

Školský vzdelávací program – ak škola vzdeláva začlenených žiakov so ŠVVP, vytvára pre nich podmienky prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho programu (**poznámka 1**) alebo prostredníctvom vzdelávacích programov určených pre školy (**poznámka 2**), ktoré vzdelávajú žiakov so ŠVVP (§ 7 ods. 5 školského zákona).

Poznámka 1: Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracuje škola podľa Pokynov na vyplnenie formulára návrh na prijatie v časti G.

Vzorom môže byť Výchovno-vzdelávací program žiaka so ŠVVP v základnej škole – program pre intelektovo nadaného žiaka, schválený MŠ SR 25. 08. 2005 pod č. CD-2005-19373/26374-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005, aktualizovaný k 01. 09. 2008, prípadne Individuálny vzdelávací plán žiaka so ŠVVP – žiak s poruchami správania schválený ako príloha Metodicko-informatívneho materiálu schváleného MŠ SR dňa 31. 08. 2004 rozhodnutím č. CD-2004-12004/23602-1:095 s platnosťou od 02. 09. 2004.

Poznámka 2: Príslušné vzdelávacie programy (uvedené v § 94 ods. 2 písmen a) až l) školského zákona) sú súčasťou štátnych vzdelávacích programov pre žiakov podľa zdravotného znevýhodnenia, ktorí sú v základných školách vzdelávaní v špeciálnej triede.

Vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím integrovanou formou v podmienkach štandardnej triedy základnej školy z odborného hľadiska sa neodporúča, ak nie je špeciálnym pedagógom zabezpečený odborný prístup. Zároveň pripomíname, že zákonný zástupca žiaka s postihnutím má právo pre svoje dieťa zvoliť formu vzdelávania. V prípade podozrenia, že dieťaťu nie je zabezpečená ochrana a starostlivosť, ktoré sú nevyhnutné pre jeho blaho pri rešpektovaní práv priznaných medzinárodným dohovorom, je riaditeľ školy a školského zariadenia v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov povinný upozorniť na porušenie práv dieťaťa príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (**1.5 Informácie k výchovno-vzdelávacím aktivitám škôl a školských zariadení bod 44 POP 2006/2007**).

Pri výkone rodičovských práv sú však rodičia podľa § 28 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov povinní chrániť záujmy dieťaťa tak, aby mu zabezpečili všestranný rozvoj. Nerešpektovaním odborných odporúčaní pre voľbu formy vzdelávania ich dieťaťa sa môžu dostať do rozporu s uvedeným ustanovením zákona o rodine (**2 Školy a školské zariadenia, 2.1 Všeobecné pokyny, 2.1.1 Školská integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bod 2 POP 2007/2008**).

Povinnosť zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia

- informovať školu alebo školské zariadenie o zmene zdravotnej spôsobilosti jeho dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania (**§ 144 ods. 7 písm. d) školského zákona**).

3. Školská integrácia

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Školská integrácia sa realizuje v školách podľa školského zákona okrem špeciálnych škôl a špeciálnych tried v základných školách.

Školská integrácia sa realizuje v triedach spolu s ostatnými žiakmi školy; ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

! Do jednej triedy sa spolu s ostatnými žiakmi zaraďujú z dôvodu zvýšenej náročnosti organizácie vyučovacej hodiny a prípravy príslušnej dokumentácie najviac traja žiaci so zdravotným znevýhodnením. Za každého žiaka so zdravotným znevýhodnením sa počet žiakov v triede znižuje o dvoch (§ 13 ods. 2 vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole – *d'alej „vyhláška o základnej škole“*).

4. Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Intelektovým nadaním žiakov sa rozumejú vysoko nadpriemerne rozvinuté poznávacie schopnosti v jednej alebo viacerých intelektových oblastiach. Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním sú žiakmi so ŠVVP na základe diagnostiky vykonanej zariadením výchovného poradenstva a prevencie (§ 103 ods. 2 školského zákona).

Triedy na rozvíjanie nadania žiakov sa môžu zriadiť v základných školách so súhlasom zriaďovateľa (§ 104 ods. 2 školského zákona).

Diagnostika – intelektové nadanie diagnostikuje centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie na základe informovaného súhlasu zákonného zástupcu žiaka alebo zástupcu zariadenia.

Správa z diagnostiky – centrum v správe z diagnostického vyšetrenia uvedie, či bolo diagnostikované všeobecné intelektové nadanie alebo špecifické intelektové nadanie. Centrum v súlade s diagnostikovaním intelektového nadania navrhne vhodnú formu vzdelávania žiaka. O forme vzdelávania rozhodne zákonný zástupca žiaka alebo zástupca zariadenia.

Žiak so všeobecným intelektovým nadaním sa prijíma do školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním alebo do triedy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo zástupcu zariadenia a s jeho informovaným súhlasom po diagnostike vykonanej centrom.

Do školy so zameraním na rozvoj špecifického intelektového nadania alebo do triedy so zameraním na rozvoj špecifického intelektového nadania sa prijímajú žiaci na základe prijímacieho konania. Ak nie je špecifické intelektové nadanie diagnostikované centrom, žiak nemôže byť prijatý do školy alebo triedy pre žiakov so špecifickým intelektovým nadaním.

Dokumentácia – súčasťou dokumentácie žiaka s intelektovým nadaním pri jeho prijatí do základnej školy alebo pri jeho zaradení do vzdelávacieho programu pre žiakov s intelektovým nadaním je formulár Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy. Formulár je súčasťou dokumentácie každého žiaka s intelektovým nadaním.

Vysvedčenie mimoriadne nadaného žiaka – text doložky:

Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“ (§ 18 ods. 8 vyhlášky o základnej škole).

Vzdelávanie žiakov so špecifickým intelektovým nadaním

1. v škole pre žiakov so špecifickým intelektovým nadaním
2. v triede pre špecificky intelektovo nadaných žiakov
3. formou individuálnej integrácie

! Individuálna integrácia – za individuálnu integráciu intelektovo nadaného žiaka sa považuje jeho vzdelávanie v triede, ktorá neuskutočňuje vzdelávací program pre žiakov s intelektovým nadaním (§ 4 ods. 1 vyhlášky MŠ SR č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním – *d'alej „vyhláška o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním“*). Touto formou môže byť intelektovo nadaný žiak vzdelávaný len po diagnostickom vyšetrení vykonanom centrom.

Individuálny vzdelávací program sa uplatňuje, len ak ide o individuálnu integráciu žiaka s intelektovým nadaním alebo ak je žiak s intelektovým nadaním súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením.

Pri vzdelávaní žiaka s intelektovým nadaním v bežnej triede je potrebné vypracovať individuálny vzdelávací program. Tlačivo je súčasťou materiálu Výchovno-vzdelávací program žiaka so ŠVVP v základnej škole – program pre intelektovo nadaného žiaka*, ktorý bol schválený MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-2005-19373/26374-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005 (**2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 9 POP 2008/2009**).

*Aktualizovaný k 01. 09. 2008.

Individuálny vzdelávací program intelektovo nadaného žiaka obsahuje základné informácie:

1. o žiakovi,
2. o osobitostiach jeho diagnózy a prognózy na výchovno-vzdelávací proces,
3. o učebných postupoch a organizácii vzdelávacieho procesu,
4. o učebných plánoch a učebných osnovách,
5. prípadne o zabezpečení kompenzačných pomôcok, špeciálnych učebných pomôcok, učebných materiálov a personálnej pomoci (**§ 4 ods. 4 vyhlášky o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním**).

Individuálny vzdelávací program vypracúva škola v spolupráci s centrom (**§ 4 ods. 6 vyhlášky o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním**). Aktuálne sa dopĺňa podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka s intelektovým nadaním.

Ako vzorovú štruktúru IVVP pre nadaných žiakov odporúčame Program pre intelektovo nadaného žiaka*, ktorý bol schválený MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-2005-19373/26374-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005 (**II. Pokyny na vyplnenie formulára návrh na prijatie, časť G**). *Aktualizovaný k 01. 09. 2008.

Centrum spolupracuje so školou, ktorá vzdeláva intelektovo nadaného žiaka formou individuálnej integrácie, a to najmä v rámci diagnostiky a rediagnostiky žiaka, odporúčaniami na vzdelávanie žiaka, sledovaním vývinu žiaka, návrhmi na zmeny v individuálnom vzdelávacom programe, poradenstvom pre učiteľov a zákonných zástupcov žiaka (**§ 4 ods. 7 vyhlášky o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním**).

Diferencované vzdelávanie skupiny žiakov s intelektovým nadaním – je to vzdelávanie viacerých individuálne integrovaných intelektovo nadaných žiakov v jednej triede spolu s ostatnými žiakmi, pričom tejto skupine žiakov sa môže venovať druhý učiteľ, **alebo** je skupina vzdelávaná na niektorých vyučovacích hodinách v samostatnej triede.

! Diferencované vzdelávanie skupiny žiakov s intelektovým nadaním je formou individuálnej integrácie. Skupinu intelektovo nadaných žiakov tvoria individuálne integrovaní žiaci s intelektovým nadaním (**§ 9 ods. 3 vyhlášky o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním**).

Preradenie alebo vylúčenie žiaka zo vzdelávacieho programu pre intelektovo nadaných žiakov

Ak žiak dlhodobo neplní požiadavky výchovno-vzdelávacieho programu pre všeobecne intelektovo nadaných žiakov v oblastiach súvisiacich so všeobecným intelektovým nadaním, môže riaditeľ požiadať centrum o rediagnostiku žiaka. Ak rediagnostika nepotvrdí nadanie žiaka, riaditeľ vyradí žiaka zo vzdelávacieho programu pre všeobecne intelektovo nadaných žiakov najneskôr k prvému dňu nasledujúceho školského roka (**§ 10 ods. 1 vyhlášky o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním**).

Ak žiak dlhodobo neplní požiadavky výchovno-vzdelávacieho programu pre špecificky intelektovo nadaných žiakov v oblasti školského výkonu súvisiaceho so špecifickým intelektovým nadaním, môže riaditeľ požiadať centrum o rediagnostiku žiaka. Ak rediagnostika nepotvrdí nadanie žiaka,

riaditeľ vyradí žiaka z príslušného programu pre špecificky intelektovo nadaných žiakov najneskôr k prvému dňu nasledujúceho školského roka.

Ak rediagnostické vyšetrenie žiaka, ktorý je vzhľadom na svoje intelektové nadanie vzdelávaný formou individuálnej integrácie, nepotvrdí jeho intelektové nadanie, žiak prestáva byť z tohto dôvodu vzdelávaný formou individuálnej integrácie najneskôr od prvého dňa ďalšieho klasifikačného obdobia (§ 10 ods. 3 vyhlášky o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním).

Identifikáciu intelektovo nadaných žiakov so ŠVVP upravujú metodické pokyny na zaradovanie detí do špeciálnych výchovno-vzdelávacích programov pre intelektovo nadaných žiakov č. CD-2005-19376/26377-1:091, schválené MŠ SR dňa 25. 08. 2005 s platnosťou od 01. 09. 2005. Záznam o evidencii intelektovo nadaného žiaka so ŠVVP sa nevyplní, nahrádza ho „Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy“ (ŠEVT 49 282 0), **(2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 7 POP 2008/2009)**.

Intelektovo nadaných žiakov možno integrovať v bežných triedach základných škôl, prípadne pre nich zriadiť špeciálne triedy. Postupovať treba podľa Informačno-metodického materiálu k organizácii výchovy a vzdelávania integrovaných intelektovo nadaných žiakov v 1. – 4. ročníku základnej školy schváleného MŠ SR dňa 25. 08. 2005 pod č. CD-2005-19375/26373-1:091 s platnosťou od 01. 09. 2005. Informácie obsiahnuté v tomto materiáli možno primerane využiť aj pri integrácii intelektovo nadaných žiakov na 2. stupni základnej školy **(2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 8 POP 2008/2009)**.

Pri edukácii intelektovo nadaného žiaka okrem stimulácie poznávacích procesov sústrediť pozornosť aj na rozvoj celej jeho osobnosti, najmä emocionality a sociálnych vzťahov. Psychologickú starostlivosť o intelektovo nadané deti má na starosti psychológ PPP alebo školský psychológ **(2.2 ZŠ 2.2.1 Všeobecné pokyny, bod 25 POP 2006/2007)**.

K integrovanému vzdelávaniu intelektovo nadaných detí je potrebné zabezpečiť spoluprácu so školským psychológom alebo psychológom PPP **(2.2 ZŠ 2.2.1 Všeobecné pokyny bod 26 POP 2006/2007)**.

Pri integrovanom vzdelávaní intelektovo nadaných žiakov mladšieho školského veku diagnostikovaných PPP, sa odporúča spolupracovať s VÚDPaP **(2.2 ZŠ 2.2.1 Všeobecné pokyny bod 27 POP 2006/2007)**.

!Poznámka: Krajský školský úrad – poskytuje odbornú poradenskú činnosť obciam, samosprávnym krajom, zriaďovateľom cirkevných škôl a školských zariadení, zriaďovateľom súkromných škôl a školských zariadení a riaditeľom škôl a školských zariadení, ktorých je zriaďovateľom (§ 11 ods. 4 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov); oddelenie odborných a metodických činností sa odborne podieľa na komplexnej starostlivosti o nadané a talentované deti a mládež v školách a v školských zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je KŠÚ a obec, ktorá nemá postavenie školského úradu **(Príloha k Smernici MŠ SR č. 2/2004-E z 01. 04. 2004, ktorou sa určuje vnútorná organizácia KŠÚ a náplň činnosti KŠÚ; Pracovné činnosti pre obce, ktoré nemajú zriadený školský úrad, ods. 4)**.

5. **Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)**

*Vysvetlenie: výchova a vzdelávanie žiakov zo SZP ako žiakov so ŠVVP **nie je** klasickou **integráciou** ako výchova a vzdelávanie ostatných integrovaných žiakov so zdravotným znevýhodnením (žiak so zdravotným postihnutím, žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami, žiak s poruchou správania), žiak s nadaním.*

*Žiaci zo SZP by mali mať vytvorené podmienky vo výchove a vzdelávaní ako v špecializovanej triede. **Prioritným dôvodom vytvárania individuálnych podmienok v ich výchove a vzdelávaní by mali byť ich edukačné potreby, nie ekonomické.***

Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia sa uskutočňuje v školách podľa školského zákona s využitím špecifických metód a foriem (§ 107 ods. 1 školského zákona).

Pre zabezpečenie výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia vytvárajú školy **individuálne podmienky:**

- a) vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- b) úprava organizácie výchovy a vzdelávania,
- c) úprava prostredia, v ktorom sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje,
- d) využitie špecifických metód a foriem výchovy a vzdelávania.

V škole so súhlasom zriaďovateľa možno zriadiť **špecializovanú triedu** pre žiakov, ktorí z výchovno-vzdelávacieho hľadiska potrebujú kompenzačný program alebo rozvojový program, a pre žiakov, ktorí boli vzdelávaní v škole so vzdelávacím programom pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Taká trieda sa zriaďuje s počtom najmenej 4 žiaci, najviac 8 žiakov z jedného ročníka alebo rôznych ročníkov. Ak je počet žiakov menší ako 4 žiaci, trieda sa zruší (§ 13 ods. 3 vyhlášky o základnej škole).

Žiaka do triedy uvedenej v odseku 3 zaraďuje riaditeľ na návrh triedneho učiteľa, výchovného poradcu po vyjadrení zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a po informovanom súhlase zákonného zástupcu žiaka. V špecializovanej triede je žiak zaradený iba počas nevyhnutnej potreby (§ 13 ods. 4 vyhlášky o základnej škole).

V špecializovanej triede sa vzdelávajú aj žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí:

- a) po absolvovaní nultého ročníka nemajú predpoklad úspešne zvládnuť obsah vzdelávania prvého ročníka školy,
- b) nezvládajú obsah vzdelávania prvého ročníka školy alebo u ktorých sa na základe psychologického vyšetrenia zistí, že nemajú predpoklady, aby úspešne zvládli obsah vzdelávania prvého ročníka,
- c) boli vzdelávaní v základnej škole podľa programu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ale nepreukázalo sa u nich zdravotné postihnutie (§ 13 ods. 5 písmen a) až c) vyhlášky o základnej škole).

! Do samostatných tried pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nie je možné zaradiť deti výlučne z dôvodu, že pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia (§ 28 ods. 9 školského zákona).

Žiaci v hraničnom pásme mentálnej retardácie nie sú žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Nemôžu byť zaraďovaní do špeciálnych škôl alebo tried pre mentálne postihnutých žiakov ani byť v tomto zmysle individuálne integrovaní .....je možné týchto žiakov

vzdelávať v špecializovaných triedach základných škôl (2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 10 POP 2007/2008).

Nadalej venovať pozornosť žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia v záujme zlepšenia ich dochádzky a školskej úspešnosti, spolupracovať so zriaďovateľmi, rodičmi a miestnou komunitou, asistentmi učiteľa a mimovládnyimi a ďalšími organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní (**časť 1.4 Informácie k výchove a vzdelávaniu v školách a školských zariadeniach bod 22 POP 2008/2009**).

Základné školy s nultým ročníkom a školy so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia spolupracujú s MPC v alokovanom pracovisku Prešov a jeho Rómskym vzdelávacím, informačným, poradenským a dokumentačným centrom Prešov (ROCEPO) s celoslovenskou pôsobnosťou a využívajú vo výchovno-vzdelávacom procese ním vydávané a distribučné publikácie (**2.3 Základné školy bod 6 POP 2008/2009**).

Pozor!

Formulár Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy **nie je určený** pre deti a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, pokiaľ nemajú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia (**I. Základné pokyny bod 1 Pokynov na vyplnenie formulára návrh na prijatie**).

6. Ako sa stáva žiak individuálne začleneným žiakom so ŠVVP v triede základnej školy

Riadenie školy

Žiaci sa do škôl podľa § 94 ods. 1 zákona prijímajú na základe ich zdravotného znevýhodnenia po diagnostických vyšetreniach zameraných na zistenie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb vykonaných zariadením výchovnej prevencie a poradenstva (§ 95 ods. 3 školského zákona).

Na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka a odporúčania zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast možno do školy zapísať aj žiaka so ŠVVP alebo žiaka s nadaním (§ 10 ods. 2 vyhlášky o základnej škole).

O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so ŠVVP do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so ŠVVP poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa (§ 61 ods. 1 školského zákona).

Do triedy základnej školy možno **začleniť** žiaka so ŠVVP. Ak riaditeľ základnej školy alebo príslušné zariadenie výchovného poradenstva a prevencie zistí, že vzdelávanie **nie je na prospech** začlenenému žiakovi **alebo žiakom**, ktorí sú účastníkmi výchovy a vzdelávania, navrhne po písomnom súhlase orgánu miestnej štátnej správy v školstve a príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie zákonnému zástupcovi iný spôsob vzdelávania dieťaťa. Príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve uhradí zo štátneho rozpočtu zákonnému zástupcovi dieťaťa cestovné náklady vo výške ceny hromadnej dopravy na jeho dopravu do a zo školy, do ktorej bol žiak po zmene zaradený. Ak zákonný zástupca nesúhlasí so zmenou spôsobu vzdelávania svojho dieťaťa, **o jeho ďalšom vzdelávaní rozhodne súd** (§ 29 ods. 10 školského zákona).

Riaditeľ základnej školy nemôže odmietnuť prijať a vzdelávať dieťa s diagnostikovanými ŠVVP, ktoré do tejto školy patrí podľa bydliska, nakoľko školská dochádzka je povinná pre všetky deti príslušného veku bez rozdielu (**2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 1 POP 2008/2009**).

Triedny učiteľ usmerňuje utváranie podmienok vzdelávania žiaka so ŠVVP podľa § 29 ods. 10 školského zákona, ktorý je začlenený do triedy v spolupráci so všeobecným lekárom pre deti a dorast a s príslušným školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (§ 5 ods. 4 vyhlášky o základnej škole).

Riaditeľ základnej školy môže na základe návrhu **triedneho učiteľa** a **žiadosti** zákonného zástupcu žiaka alebo **s jeho informovaným súhlasom** a na základe odporúčania príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie preradiť žiaka zo školského vzdelávacieho programu, ktorý plní príslušná škola, do školského vzdelávacieho programu zodpovedajúcemu jeho špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám (§ 31 ods. 3 školského zákona).

Škola pre vzdelávanie žiaka so zdravotným znevýhodnením podľa § 94 školského zákona zabezpečí v triede špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny výchovno-vzdelávací program schvaľuje riaditeľ na celý školský rok alebo jeho časť po odporúčení zariadenia výchovnej prevencie a poradenstva (§ 13 ods. 6 školského zákona).

Za individuálne začleneného žiaka so ŠVVP je možné považovať žiaka výlučne na základe písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vyplývajúceho z odbornej špeciálnopedagogickej a psychologickkej diagnostiky žiaka.

Ak žiak nie je klientom zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, pred vykonaním jeho diagnostiky a vydaním písomného vyjadrenia riaditeľ zariadenia výchovného poradenstva a prevencie rozhodne o prijatí žiaka do školského zariadenia. Školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie následne žiaka vedie v evidencii.

Ak sa v priebehu vzdelávania žiaka na základe odborných intervencií zmení stav zdravotného znevýhodnenia alebo intelektového nadania žiaka tak, že ďalej nie je dôvod považovať ho za začleneného žiaka, základná škola takéhoto žiaka po rediagnostickom vyšetrení a na základe písomného vyjadrenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie prestane vykazovať a evidovať ako začleneného.

Žiak so zdravotným postihnutím, s poruchami učenia a správania, zo sociálne znevýhodneného prostredia a intelektovo nadaný žiak, ktorý sa bude vzdelávať v bežnej triede základnej alebo strednej školy, má na základe odborného vyšetrenia v poradenskom zariadení uzavretú diagnózu. Ak z diagnózy vyplýva, že je žiakom so ŠVVP a zákonný zástupca s tým súhlasí, odporúča poradenské zariadenie evidovať ho ako žiaka so ŠVVP. U žiaka, ktorý má zdravotné postihnutie, resp. problémy v učení alebo správaní takého charakteru, ktoré si nevyžadujú uplatnenie špeciálnopedagogických postupov a ďalších zdrojov vo vzdelávaní v bežnej triede základnej alebo strednej školy, poradenské zariadenie nevydá odporúčanie evidovať ho ako žiaka so ŠVVP (2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 4 POP 2008/2009).

a) Dokumentácia individuálne začleneného/integrovaného žiaka so ŠVVP

1. Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy (schválený MŠ SR pod č. CD-2008- 17271/37405-1:914 dňa 24. októbra 2008 s platnosťou od 1. januára 2009 – *ďalej len „návrh na prijatie“*),
2. správa zo špeciálnopedagogického a psychologického vyšetrenia,
3. správa z odborného vyšetrenia (podľa potreby, ako navrhnu špeciálni pedagógovia podľa pédie)
4. písomné vyjadrenie k školskému začleneniu (k školskej integrácii),
5. individuálny výchovno-vzdelávací program individuálne začleneného žiaka (**§ 11 ods. 10 písmen a) až d) školského zákona**).

Prvou súčasťou dokumentácie individuálne začleneného žiaka je vyplnený návrh na prijatie so špeciálnopedagogickou, psychologickou diagnostikou, s písomným vyjadrením k školskému začleneniu/k školskej integrácii vydaným poradenským zariadením. Časti A, B, C, D1, D2, D3, E návrhu na prijatie je potrebné vyplniť pred prijatím žiaka so ŠVVP do školy.

Druhou súčasťou dokumentácie individuálne začleneného žiaka je správa z psychologického alebo špeciálnopedagogického vyšetrenia.

Časť D1 tvorí Správa zo špeciálnopedagogického vyšetrenia **vypracovaná v poradenskom zariadení**. Časť **D1** musí obsahovať aj návrh na formu vzdelávania dieťaťa alebo žiaka (vzdelávanie v špeciálnej triede, v špeciálnej škole, v školskej integrácii). **Pozor!** Ak má žiak viacnásobné postihnutie a sú potrebné konzultácie viacerých zainteresovaných špeciálnych pedagógov podľa príslušnej pédie, priloží sa správa každého z nich. Nakoľko viacnásobné postihnutie nie je len jednoduchý súčet postihnutí a narušení, ale kvalitatívne nový stav, je potrebné zhrňujúce vyjadrenie špeciálneho pedagóga, **ktorý preberá starostlivosť o žiaka**.

Správa špeciálneho pedagóga obsahuje informácie o:

- druhu postihnutia alebo narušenia,
- konkrétnych výchovno-vzdelávacích potrebách žiaka,

- odporúčaných pedagogických postupoch,
- navrhovaných organizačných zmenách výchovno-vzdelávacieho procesu,
- obsahu, rozsahu, a spôsobe poskytovania individuálnej pedagogickej a špeciálnopedagogickej starostlivosti,
- navrhovaných kompenzačných pomôckach,
- návrhu spôsobu skúšania a hodnotenia žiaka,
- dobe platnosti správy z diagnostiky,
- **návrhu na formu vzdelávania žiaka.**

Časť D2 tvorí Správa z psychologického vyšetrenia **vypracovaná v poradenskom zariadení.**

Správa z psychologického vyšetrenia obsahuje informácie o úrovni:

- všeobecných intelektových schopností,
  - špeciálnych intelektových schopností,
  - kognitívneho vývinu a kognitívnych procesov (úrovni poznávacích procesov),
  - osobnostných vlastností,
  - psychomotorických atribútov vrátane grafomotoriky,
  - prípadnej psychologической starostlivosti,
- obsahuje tiež:
- iné súvzťažné údaje, o. i. rozbor nerovnomerných výkonov žiaka vo vzťahu k výchovno-vzdelávaciemu procesu,
  - informácie o možnostiach nápravy,
  - termín najbližšieho kontrolného vyšetrenia,
  - **návrh na formu vzdelávania žiaka.**

Psychologické vyšetrenie dieťaťa nemožno vykonať bez písomného súhlasu jeho zákonného zástupcu, ak zákon neustanovuje inak, napr. zákon č. 99/1963 Zb. občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Dieťa v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv aj bez vedomia svojich rodičov (**2.5.3.1 Pedagogicko-psychologické poradne bod 2 POP 2007/2008**). Školy a školské zariadenia majú právo získavať a spracúvať osobné údaje (zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov) o deťoch a žiakoch týkajúce sa fyzického zdravia a duševného zdravia, mentálnej úrovne, vrátane výsledkov pedagogicko-psychologickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky (§ **11 ods. 7 bod 7 a 8 školského zákona**).

Osoby, ktoré pri plnení svojich pracovných povinností prichádzajú do styku s osobnými údajmi podľa ods. 7, majú povinnosť mlčanlivosti; a to aj po skončení pracovnoprávneho vzťahu, § 18 zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov. V prípade porušenia povinnosti mlčanlivosti sa postupuje podľa osobitného predpisu - § 49 ods. 5 písm. c) zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (§ **11 ods. 8 školského zákona**).

Rediagnostické vyšetrenia žiakov vzdelávaných v špeciálnych školách sa vykonávajú podľa potreby, v závislosti na druhu a stupni ich ŠVVP. Ak sa počas školskej dochádzky zistí zmena charakteru ŠVVP žiaka, alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru týchto potrieb, riaditeľ špeciálnej školy je povinný navrhnúť vzdelávanie žiaka v takej škole, ktorej zameranie zodpovedá vzdelávacím potrebám žiaka. Preradenie do bežnej školy sa nevylučuje (**2.5.1 Všeobecné pokyny bod 2 POP 2008/2009**).

Nevyhnutným podkladom pre správne začlenenie dieťaťa, žiaka do príslušnej kategórie detí a žiakov so ŠVVP a pre zvolenie správnych foriem a metód pre ich výchovu a vzdelávanie sú v uvedenom návrhu na prijatie dôsledne vyplnené časti D1, D2 a D3 podľa príslušných pokynov.

V prípade nedostatočného vyplnenia uvedených častí formulára je potrebné príslušné informácie dodatočne vyžiadať **(2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 1 POP 2007/2008)**.

Ak žiakovi so špecifickými vývinovými poruchami učenia alebo poruchami správania uskutoční diagnostické vyšetrenie a vydá pre školu písomné vyjadrenie centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, zabezpečuje mu tiež pravidelné odborné špeciálno-pedagogické služby (Čl. 2 ods. 2, 3 Metodického usmernenia MŠ SR č. 3/2006-R z 24. januára 2006 k realizácii školskej integrácie žiakov so ŠVVP v základných a stredných školách) **(I. Základné pokyny bod 9 Pokynov na vyplnenie formulára návrh na prijatie)**.

Poskytovanie výsledkov diagnostiky žiakov centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a centrami špeciálnopedagogického poradenstva základným školám – podľa § 7 ods. 3 zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov sa súhlas dotknutej osoby nevyžaduje, ak sa osobné údaje spracúvajú na základe osobitného zákona, ktorý ustanovuje zoznam osobných údajov, účel ich spracúvania možno z informačného systému poskytnúť, sprístupniť alebo zverejniť len vtedy, ak osobitný zákon ustanovuje účel poskytovania, sprístupňovania alebo zverejňovania, zoznam osobných údajov, ktoré možno poskytnúť, sprístupniť alebo zverejniť, ako aj tretie strany, ktorým sa osobné údaje poskytujú, prípadne okruh príjemcov, ktorým sa osobné údaje sprístupňujú, ak tento zákon neustanovuje inak. Týmto nie je dotknuté ustanovenie § 9 ods. 1 písm. a). Školský zákon je z pohľadu zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov **osobitným zákonom** a podľa § 11 ods. 7 bod 7, 8 školy a školské zariadenia majú právo získavať a spracúvať osobné údaje o žiakoch týchto škôl a školských zariadení týkajúce sa aj **mentálnej úrovne, vrátane výsledkov pedagogicko-psychologickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky**.

Pozor!

Z vyššie uvedeného vyplýva, že príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie nepotrebujú k poskytnutiu výsledkov uvedených diagnostík školám a školským zariadeniam súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Tretou súčasťou dokumentácie individuálne začleneného žiaka sú – v prípade potreby – správy z odborných vyšetrení.

Časť D3 Správa z odborného vyšetrenia vyplní príslušný odborný lekár. Špeciálny pedagóg navrhuje len také odborné lekárske vyšetrenia, ktoré sú v danej súvislosti potrebné – detský neurológ, psychiater, očný lekár, čeľustný ortopéd, foniater, ORL, ortopéd, onkológ, internista a iní. Ostatné časti sa vyplňujú aktuálne podľa zamerania. Odborné vyšetrenia sú v niektorých prípadoch potrebné pri špeciálnopedagogickej diagnostike v záujme zvolenia správneho postupu pri špeciálnopedagogickej starostlivosti.

Štvrtou súčasťou dokumentácie individuálne začleneného žiaka je **Písomné vyjadrenie k školskému začleneniu (k školskej integrácii)** – do návrhu na prijatie žiaka so ŠVVP pribudlo nové tlačivo **D4**, ktoré vyplní poradenské zariadenie. Na základe záverov správ z jednotlivých vyšetrení v častiach D1, D2 a D3 stanoví výslednú špeciálnopedagogickú diagnózu a potvrdí ho pečiatkou zariadenia a podpisom riaditeľa. V tejto časti sa vyjadrí, či ŠVVP vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo intelektového nadania.

Záväznú písomnú vyjadrenie k integrovanému vzdelávaniu žiaka so ŠVVP v základnej alebo strednej škole môžu vydávať iba príslušné poradenské zariadenia zaradené v sieti škôl a školských zariadení. Ak je dieťa v dlhodobej starostlivosti Detského centra VÚDPaP alebo iného odborného pracoviska, ktoré vykonáva psychologickú alebo špeciálnopedagogickú diagnostiku, majú sa pri vyjadrení oprieť o jeho posudok. Školský psychológ a školský špeciálny pedagóg, ktorý je zamestnancom školy, ani klinický psychológ, ktorý nie je zamestnancom poradenského zariadenia

v rezorte školstva, nie sú kompetentní vydávať vyjadrenia k školskej integrácii (2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 6 POP 2008/2009).

Za tlačivom D4 nasleduje tlačivo E – Záznam o prerokovaní návrhu na prijatie..., ktorý má aktualizovanú štruktúru v porovnaní s predchádzajúcim tlačivom F, čo bola zápisnica o prerokovaní návrhu na prijatie. Pribudla informácia, kto návrh na prijatie podal, kedy bol prerokovaný v pedagogickej rade školy, odporúčaný obsah informovaného súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa. Informácia o tom, či bol poučený o rozdieloch, výhodách a nevýhodách a ďalších osobitostiach (počty žiakov v triedach, získané vzdelanie, individuálne vzdelávacie programy, prijímanie žiakov s mentálnym postihnutím do odborných učilíšť alebo praktických škôl a pod.) výchovy a vzdelávania detí alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením. V závere vyjadrenie zákonného zástupcu, či súhlasí alebo nesúhlasí s návrhom na prijatie.

V návrhu na prijatie je ďalej časť F Záznam o prehodnotení návrhu na prijatie. Tlačivo F sa vyplňa pri zmene charakteru postihnutia žiaka, v súvislosti so zmenou formy jeho vzdelávania, pri jeho preradení, napr. zo školskej integrácie do špeciálnej triedy a naopak, alebo pri jeho vyradení z evidencie žiakov so ŠVVP, ak pominuli dôvody na jeho vzdelávanie formou uvedenou v návrhu. Prehodnotenie návrhu na prijatie sa týka žiakov so ŠVVP, u ktorých postihnutie alebo narušenie nemá trvalý charakter, t. j. ak žiak už nemá ŠVVP, môže byť integrácia ukončená. Napr. niektoré druhy narušenej komunikačnej schopnosti alebo vývinové poruchy učenia majú vývinový charakter. Ak sú poruchy včas diagnostikované a žiakovi je včas a systematicky poskytovaná odborná starostlivosť, môže sa stav upraviť. **(II., časť F Pokynov na vyplnenie formulára návrh na prijatie).**

Pred zoznamom príloh je **časť I – výsledky vstupného pedagogického pozorovania.** Ak je v adaptačnom období po prijatí do školy potrebné doplniť výsledky vstupnej diagnostiky dieťaťa alebo žiaka pedagogickým pozorovaním, triedny učiteľ vyplní v návrhu na prijatie časť I. Dôležité sú odporúčania pre ďalšie vzdelávanie žiaka.

Piatou súčasťou dokumentácie individuálne začleneného žiaka je individuálny výchovno-vzdelávacie program individuálne začleneného žiaka (§ 11 ods. 10 školského zákona).

Individuálny výchovno-vzdelávacie program vypracuje škola podľa Pokynov na vyplnenie formulára návrh na prijatie. IVVP obsahuje základné informácie o žiakovi, o osobitostiach vplyvu jeho diagnózy a prognózy na výchovno-vzdelávacie proces, o požiadavkách na úpravy prostredia triedy, učebných postupov, organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, učebných plánov a učebných osnov, zabezpečení kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok a personálnej pomoci (§ 4 ods. 4 vyhlášky MŠ SR č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním; II., časť G bod 2 Pokynov na vyplnenie formulára návrh na prijatie).

Ak je žiakovi so ŠVVP potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v niektorých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu **Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu.** Jedná sa o úpravu obsahu vzdelávania žiaka so ŠVVP, t. j. vychádza sa z učebných osnov predmetu. Vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka, prípadne potrebuje iné úpravy **(II., časť G bod 2 Pokynov na vyplnenie formulára návrh na prijatie).**

Odporúčaná štruktúra individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu (IVVP) žiaka so ŠVVP:

1. Súčasný zdravotný stav, druh a stupeň postihnutia, výchovno-vzdelanostná úroveň žiaka a charakteristika osobnostných predpokladov učiť sa.
2. Učebný plán a učebné osnovy, resp. ich modifikácia, podľa ktorej sa bude postupovať pri výchove a vyučovaní žiaka. Odporúčaná zvýšená časová dotácia niektorých predmetov, zaradenie špeciálnych vyučovacích predmetov do vyučovania na kompenzáciu postihnutia, napr. predmet rozvoj komunikačných zručností. V prípade, že učebné plány alebo učebné osnovy nie je potrebné žiakovi upraviť, je dôležité, aby v IVVP bolo pisomne uvedené, že na základe odporúčania poradenského zariadenia úprava učebných plánov alebo učebných osnov nie je potrebná.
3. Špeciálne učebné a technické pomôcky, modifikácia učebných materiálov, ktoré treba zabezpečiť pre výchovu a vyučovanie žiaka.
4. Charakteristika a popis špeciálnopedagogického servisu.
5. Dlhodobé a krátkodobé ciele výchovno-vzdelávacieho procesu, spôsob hodnotenia a klasifikácie učebných výsledkov žiaka.
6. Priebežné hodnotenie úprav učebných osnov (predtým: individuálnych vzdelávacích plánov jednotlivých vyučovacích predmetov), ktoré boli doporučené na vypracovanie pre žiaka so ŠVVP v individuálnom výchovno-vzdelávacom programe (**Úloha školského špeciálneho pedagóga v základnej škole, Informatívno-metodický materiál schválený MŠ SR dňa 10. 09. 1999 č. 260/1999-44 s účinnosťou od 01. 09. 1999**).

Pri vypracovávaní IVVP sa odporúča využiť nasledovnú odbornú literatúru:

Mertin, V.: Individuální vzdělávací program. Portál, Praha 1995.

Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program. Portál, Praha 2001

Kaprálek, K., Belecký, Z.: Jak napsat a používat individuální vzdělávací program. Portál, Praha 2004

Ako vzorová štruktúra IVVP pre nadaných žiakov sa odporúča Program pre intelektovo nadaného žiaka, schválený Ministerstvom školstva SR pod č. CD-2005-19373/26374:1-091 s platnosťou od 1. septembra 2005, aktualizovaný k 1. septembru 2008.

IVVP žiaka so ŠVVP sa na začiatku každého školského roku aktualizuje (v prípade zmien aj v priebehu školského roka), za jeho vedenie zodpovedá triedny učiteľ (**časť V, Informatívno-metodický materiál k integrácii žiakov so ŠVVP do základných škôl, schválený MŠ SR dňa 26. 08. 1999 pod číslom 1437/1999-4 s účinnosťou od 1. septembra 1999**). IVVP sa v priebehu školského roka môže upravovať a dopĺňovať. Zmeny je potrebné konzultovať so všetkými zainteresovanými osobami. Odporúča sa, aby IVVP bol podpísaný riaditeľom školy, triednym učiteľom, špeciálnym pedagógom, zákonným zástupcom žiaka, v prípade plnoletosti i samotným žiakom. (**II., časť G bod 3 Pokyny na vyplnenie formulára návrh na prijatie**).

Ďalšia dokumentácia podľa odseku 10 písmen a) až d) sa vedie na tlačivách, ktoré schvaľuje ministerstvo školstva (§ 11 ods. 11 školského zákona).

Škola a školské zariadenie označujú pri správe registratúry uvedenú ďalšiu dokumentáciu týmito znakmi hodnoty a lehotami uloženia:

a) návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy, špeciálnej materskej školy, základnej školy a do strednej školy ako registratúrny záznam bez trvalej dokumentárnej hodnoty 5 rokov po ukončení štúdia.

- b) správa z psychologického alebo špeciálnopedagogického vyšetrenia ako registratúrny záznam bez trvalej dokumentárnej hodnoty s lehotou **20** rokov od posledného poskytnutia starostlivosti.
- c) písomné vyjadrenie k školskému začleneniu ako registratúrny záznam bez trvalej dokumentárnej hodnoty s lehotou **5** rokov po ukončení štúdia.
- d) individuálny výchovno-vzdelávací program individuálne začleneného žiaka ako registratúrny záznam bez trvalej dokumentárnej hodnoty s lehotou **5** rokov po ukončení štúdia (**§ 5 ods. 3 písm. a) až d)** vyhlášky č. 326/2008 Z. z. o druhoch a náležitostiach vysvedčení a ostatných školských tlačív vrátane spôsobov ich evidencie a uloženia).

Nakoľko formulár návrh na prijatie postupuje so žiakom, zakladajú sa do neho nové údaje a prílohy, je potrebné uvádzať v jednotlivých častiach a v zozname na konci meno osoby, ktorá údaje zapísala a dátum zápisu (**I. Základné pokyny bod 3 Pokynov na vyplnenie formulára návrh na prijatie**).

Pozor, zmena!

Dňom, kedy vstúpil do platnosti aktualizovaný formulár návrh na prijatie, teda 01. 01. 2009, sa rušia nasledovné formuláre a dokumenty:

- Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy (na individuálnu integráciu, do špeciálnej triedy) a Pokyny na vyplnenie formulára schváleného MŠ SR pod č. CD-2006-533/993-1:095 zo dňa 1. marca 2006, ŠEVT 492820,

- Výchovno-vzdelávací program žiaka so ŠVVP v základnej škole: Program pre žiaka s mentálnym postihnutím, Program pre žiaka so sluchovým postihnutím, Program pre žiaka s telesným postihnutím, Program pre žiaka so zrakovým postihnutím, Program pre žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou (schválené MŠ SR rozhodnutím č. 317/97-153 zo dňa 4. 9. 1997 s platnosťou od 1. 9. 1997).

Deťom a žiakom so ŠVVP, ktorí boli prijatí do špeciálnej školy, špeciálnej materskej školy alebo vzdelávaní v základnej škole a strednej škole, resp. v materskej škole v triedach určených pre deti alebo žiakov bez ŠVVP pred dátumom platnosti tohto návrhu na prijatie, sa pôvodne vyplnené tlačivá nenahrádzajú týmto aktualizovaným návrhom na prijatie (**I. Základné pokyny bod 13 Pokynov na vyplnenie formulára návrh na prijatie**).

Triedna kniha

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s autizmom v triede s individuálnym vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom (s intaktným intelektom a aj s mentálnym postihnutím) sa používa triedna kniha pre špeciálnu základnú školu pre žiakov s autizmom ŠEVT 57 019 4 a triedny výkaz pre žiakov s autizmom ŠEVT 57 020 4). V prípade, že jeden alebo viac žiakov s autizmom (s intaktným intelektom a aj s mentálnym postihnutím) sa vzdeláva v inom type triedy než pre žiakov s autizmom, triedny učiteľ pre neho (pre nich) vedie triednu knihu pre špeciálnu základnú školu pre žiakov s autizmom ŠEVT 57 019 4. !Samostatný triedny výkaz v tomto prípade nevedie, vypĺňa triedny výkaz kmeňovej triedy (2.5.2 Základné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením bod 3 POP 2008/2009).

Vysvedčenie

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovačom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

- a) „absolvoval“

- ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval;

b) „neabsolvoval“

- ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval;

- ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa. Celkové hodnotenie takéhoto žiaka je „neprospeľ“ (**bod 12 Čl. 3 Hodnotenie prospechu a správania Metodického pokynu č. 1/2009-R z 23. 12. 2008 na hodnotenie žiakov základnej školy**).

Doložka vysvedčenia

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „**Bol(a) vzdelávaný (á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu**“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „**Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch)...**“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním (**čl. 4 Postup pri hodnotení žiaka bod 15 Metodického pokynu č. 1/2009-R z 23. 12. 2008 na hodnotenie žiakov základnej školy**).

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „**Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu**“ (**bod 19 pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy**).

b) Podmienky výchovy a vzdelávania

Personálne podmienky:

Žiakom škôl podľa § 94 ods. 1 školského zákona bariéry vyplývajúce z ich zdravotného znevýhodnenia pomáhajú prekonať **asistenti učiteľa (§ 95 ods. 9 školského zákona)**.

Ministerstvo môže prideliť v rámci rezervy kapitoly ministerstva na žiadosť zriaďovateľa štátnej školy finančné prostriedky na špecifiká. Žiadosť predkladá zriaďovateľ ministerstvu prostredníctvom príslušného krajského školského úradu najneskôr do 30. septembra príslušného kalendárneho roka. Prostredníctvom špecifik sa financujú náklady, ktoré sa opakujú a nie sú zohľadnené v normatíve školy podľa § 4 ods. 4 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov. Špecifikom sú aj náklady na mzdy asistentov učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním vrátane poistného a príspevku zriaďovateľa do poisťovni (**§ 4a ods. 1 písm. b) zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov – ďalej len „... o financovaní“**). Žiadosť zriaďovateľa podľa odseku 1 písm. b) obsahuje najmä: počet žiakov a stupeň a mieru ich postihnutia.

Ministerstvo pridelí zriaďovateľovi štátnej školy finančné prostriedky podľa ods. 1 písm. b) najmä podľa počtu žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a podľa stupňa a miery postihnutia týchto žiakov (**§ 4a ods. 4 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní**).

V základných a stredných školách, ktoré vzdelávajú žiakov so ŠVVP, vytvárať pracovné miesta školských špeciálnych pedagógov (**1.5 Informácie k výchovno-vzdelávacím aktivitám škôl a školských zariadení bod 39 POP 2006/2007**).

Pri zápise žiakov do prvého ročníka základnej školy je vhodné, aby v komisii boli podľa možnosti zastúpení aj školský psychológ, špeciálny pedagóg a pedagóg materskej školy (**2.3 Základné školy bod 4 POP 2008/2009**).

Zriaďovateľ oznámi príslušnému krajskému školskému úradu, ak nastane v priebehu kalendárneho roka zmena počtu žiakov v školách u niektorého zriaďovateľa presahujúca 5 % oproti stavu, z ktorého bol určený objem finančných prostriedkov pre zriaďovateľa na kalendárny rok. V ozname uvedie, k akému dátumu zmena nastala a o aký rozsah zmeny počtu žiakov ide. V prípade prírastku žiakov krajský školský úrad poskytne zriaďovateľovi potrebné finančné prostriedky na obdobie, v ktorom zriaďovateľ zvýšený počet žiakov vykazuje (**§ 11 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 2/2004, ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre ZŠ, SŠ, strediská praktického vyučovania, ZUŠ a školské zariadenia v znení neskorších predpisov**).

Pri zmene počtu žiakov v jednotlivých školách o viac ako 5%, ktorá nepredstavuje celkovú zmenu počtu žiakov v školách v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti nad 5%, zriaďovateľ vykoná úpravu rozpisu prostriedkov medzi školami podľa §4 ods. 9 a 10 školského zákona (**§ 11 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 2/2004, ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre ZŠ, SŠ, strediská praktického vyučovania, ZUŠ a školské zariadenia v znení neskorších predpisov**).

V školách, ktoré integrovanou formou vzdelávajú žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vytvárať pracovné miesta školských špeciálnych pedagógov (**1.5 Informácie k výchovno-vzdelávacím aktivitám škôl a školských zariadení bod 39 POP 2006/2007**).

V záujme optimalizácie psychického vývinu žiakov špeciálnych škôl vytvoriť na všetkých špeciálnych školách miesto školského psychológa (**1.5 Informácie k výchovno-vzdelávacím aktivitám škôl a školských zariadení bod 34 POP 2006/2007**).

V ZŠ, ktoré majú vytvorené pracovné miesto školského špeciálneho pedagóga, je potrebné, aby hlavnú časť svojej priamej vyučovacej činnosti venoval žiakom prvých ročníkov a žiakom 1. stupňa s príznakmi špecifických vývinových porúch učenia alebo správania (**časť 2.2.2 Prvý stupeň ZŠ, bod 9 POP 2003/2004**).

Ustanovenie asistenta učiteľa je možné v takých triedach, ktoré navštevuje viac ako 5 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, pričom odporúčaný počet na 1 asistenta učiteľa je 20 žiakov. Pri jeho pracovnej činnosti dôsledne vyžadovať vykonávanie výchovno-vzdelávacej a komunitnej činnosti podľa nariadenia vlády SR č. 341/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností pri výkone prác vo verejnom záujme a o ich zmenách a dopĺňaní (**2.2 ZŠ, 2.2.1 Všeobecné pokyny, bod 11 POP 2006/2007 a Smernica č. 19/2006-R z 15. júna, ktorou sa určuje systém rozpisu finančných prostriedkov na mzdy a odvody do poisťných fondov asistentov učiteľa na jednotlivé krajské školské úrady a postup ich poskytnutia zriaďovateľom základných škôl a špeciálnych základných škôl**).

Zavedenie profesie asistent učiteľa pri výchove a vzdelávaní žiakov základnej školy alebo špeciálnej základnej školy so zdravotnými bariérami nie je viazané na počet žiakov s postihnutím v triede, resp. v skupine (ani v škole), ale na závažnosť ich postihnutia (**Smernica č. 19/2006-R z 15. júna, ktorou sa určuje systém rozpisu finančných prostriedkov na mzdy a odvody do poisťných fondov asistentov učiteľa na jednotlivé krajské školské úrady a postup ich poskytnutia zriaďovateľom základných škôl a špeciálnych základných škôl**).

Materiálno-technické podmienky:

Výchova a vzdelávanie v školách podľa § 94 odseku 1 školského zákona sa uskutočňuje s využitím špeciálnych učebných pomôcok a kompenzačných pomôcok, ktoré spolu s učebnicami a špeciálne

upravenými učebnými textami podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka poskytuje bezplatne škola, v ktorej sa vzdeláva (§ 95 ods. 4 školského zákona).

MŠ SR schválilo učebnú pomôcku Program DysCom SK pod č. CD-2007-23443/47459-1:914 s platnosťou od 1. februára 2008 a odporúča jej používanie pri výchovno-vzdelávacej a poradenskej činnosti so zameraním na žiakov so ŠVVP a žiakov s ťažkosťami s osvojovaním čítania a písania v školách a poradenských zariadeniach (2.1 Všeobecné pokyny bod 21 POP 2008/2009).

Priestorové podmienky:

Nadalej pokračovať v debarierizácii škôl, predovšetkým tých, ktoré navštevujú žiaci so zdravotným znevýhodnením, najmä s obmedzenou schopnosťou pohybu (časť 1.4 Informácie k výchove a vzdelávaniu v školách a školských zariadení bod 15 POP 2008/2009). Debarierizačné úpravy v školách realizujú ich zriaďovatelia.

Na všetkých úrovniach, ktoré sa dotýkajú výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením, plniť opatrenia Národného programu rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života (časť 1.4 Informácie k výchove a vzdelávaniu v školách a školských zariadeniach bod 14 POP 2008/2009).

Obec vytvára podmienky na zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí a žiakov so ŠVVP v školách a v školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom (§ 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Odporúča sa školám a školským zariadeniam, ktoré vzdelávajú deti so zrakovým postihnutím, využívať časopisy Naše ráno, Za slnkom a Kazeta, ktoré je možné objednať si bezplatne priamo na adrese: ZŠ pre nevidiacich, Nám. K. Kluberta, 054 01 Levoča, alebo na e-mail adrese schblind@spisnet.sk (2. Školy a školské zariadenia, 2.1 Všeobecné pokyny bod 20 POP 2006/2007).

7. Špeciálne triedy v základnej škole

Pozor, zmena!

Nakoľko školská integrácia je výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v triedach škôl a školských zariadení určených pre žiakov bez špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, vzdelávanie žiakov so ŠVVP v špeciálnych triedach základnej školy od 01. 09. 2008 (účinnosť nového školského zákona) **nie je formou integrácie žiakov so ŠVVP.**

V škole možno po súhlase zriaďovateľa zriadiť triedu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (§ 29 ods. 9 školského zákona).

Ak sa v škole zriadi trieda pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pri zaradení žiakov, počtu žiakov v triede a organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti sa postupuje podľa osobitného predpisu, napr. § 2, 5 a 9 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách (§13 ods. 1 vyhlášky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole).

Neodporúča sa!

Špeciálne triedy pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách sa neodporúča zriaďovať v obciach, kde je zriadená špeciálna základná škola pre žiakov s mentálnym postihnutím (2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 15 POP 2007/2008).

Návrh na zriadenie špeciálnych tried

Návrhy na zriadenie tried pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a deti a žiakov s mimoriadnym nadaním a talentom predkladá obec obecnej školskej rade na vyjadrenie (§ 6 ods. 8 písm. h) bod 8 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Podmienky zriadenia špeciálnych tried

- požiadavky pedagogickej a odbornej spôsobilosti v špeciálnych triedach materských škôl, základných škôl, stredných škôl a školských zariadení sú rovnaké ako u učiteľov špeciálnych škôl a školských zariadení (§ 4 ods. 5 vyhlášky MŠ SR č. 41/1996 Z. z. o odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov v znení neskorších predpisov).
- materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov so ŠVVP.

Zriadenie špeciálnych tried

Triedy podľa § 94 ods. 1 písm. a) a b) prvého bodu školského zákona, teda špeciálne školy a špeciálne triedy ZŠ, možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov a najviac desať žiakov. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch žiakov (§ 97 ods. 6 školského zákona).

Špeciálne triedy základných škôl možno zriaďovať aj v domovoch sociálnych služieb (§ 18 ods. 3 písm. a) zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov).

V špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím sa používa pedagogická dokumentácia špeciálnych škôl. V ostatných špeciálnych triedach ZŠ sa používa pedagogická dokumentácia bežných typov škôl (časť V. Informatívno-metodický materiál k integrácii žiakov

so špeciálnopedagogickými potrebami do základných škôl, schválený MŠ SR dňa 26. 08. 1999 pod číslom 1437/1999-4 s účinnosťou od 1. septembra 1999).

Platí aj pre špeciálne triedy v ZŠ pre žiakov s mentálnym postihnutím (MP)!

Do špeciálnych základných škôl pre žiakov s MP prijímať len žiakov s MP a žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s MP po dôkladnom diagnostickom vyšetrení, s preukázateľným stupňom mentálneho postihnutia. Špeciálna základná škola nie je určená pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia s intelektom v norme, ani pre žiakov bez MP (2.5.2 **Základné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením bod 1 POP 2008/2009**).

Intelektovo nadaných žiakov možno integrovať v bežných triedach základných škôl, prípadne pre nich zriadiť špeciálne triedy. Postupovať treba podľa Informačno-metodického materiálu k organizácii výchovy a vzdelávania integrovaných intelektovo nadaných žiakov v 1. – 4. ročníku základnej školy* schváleného MŠ SR dňa 25. 08. 2005 pod č. CD-2005-19375/26373-1:091 s platnosťou od 01. 09. 2005. Informácie obsiahnuté v tomto materiáli možno primerane využiť aj pri integrácii intelektovo nadaných žiakov na 2. stupni základnej školy (2.1.1 **Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 8 POP 2008/2009**).

*Aktualizovaný k 1. septembru 2008.

Prijímanie žiakov do špeciálnych tried

Prijímanie žiakov, podrobnosti o organizácii výchovy a vzdelávania, podrobnosti o počte žiakov v špeciálnych triedach upravuje od 01. 09. 2008:

- § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Deti/žiacov do špeciálnych škôl (aj špeciálnych tried) prijíma riaditeľ školy rozhodnutím. Riaditeľ špeciálnej základnej školy ako vecne príslušný správny orgán rozhoduje podľa § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Na rozhodovanie sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia v škole, ktorá rozhodnutie vydala.

Pozor, platí aj pre špeciálne triedy v ZŠ!

Ak sa počas dochádzky žiaka do základnej školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zmení charakter potrieb žiaka alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru jeho potrieb, riaditeľ základnej školy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie odporučí zákonnému zástupcovi žiaka podať návrh na prijatie žiaka do inej školy, prípadne na základe žiadosti zákonného zástupcu rozhodne o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy. Ak zákonný zástupca nekoná v záujme dieťaťa, riaditeľ školy postupuje podľa § 29 ods. 10 (§ 61 ods. 3 školského zákona).

Žiaci v hraničnom pásme mentálnej retardácie nie sú žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v zmysle § 3 ods. 2 školského zákona. Nemôžu byť zaraďovaní do špeciálnych škôl alebo tried pre mentálne postihnutých žiakov ani byť v tomto zmysle individuálne integrovaní..... je možné týchto žiakov vzdelávať v špecializovaných triedach základných škôl (2.1.1 **Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 10 POP 2007/2008**).

Pozor! Porucha správania, ani v prípade jej zdravotnej indikácie (poruchy aktivity a hyperaktivity, t. j. ADD a ADHD syndrómu) nie je dôvod na prijatie žiaka do špeciálnej triedy pre žiakov

s vývinovými poruchami učenia alebo s chybami reči (narušenou komunikačnou schopnosťou) v základnej škole (**2.2 ZŠ, 2.2.1 Všeobecné pokyny bod 17 POP 2006/2007**).

Postup k prijatiu žiakov s vývinovými poruchami správania, organizácia výchovy a vzdelávania, dokumentácia, počet žiakov, vykonanie maturitnej skúšky, hodnotenie a klasifikácia, postup do vyššieho ročníka sa nachádza v metodicko-informatívnom materiáli **Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole**, schválenom MŠ SR dňa 31. 08. 2004 rozhodnutím č. CD-2004-12004/23602-1:095 s platnosťou od 02. 09. 2004.

Deti so ŠVVP, ktorým bol navrhnutý odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky, sa odporúča ponechať v starostlivosti špeciálnopedagogických zariadení, resp. využívať možnosť ich prijímania do nultých ročníkov ZŠ, ktoré zabezpečujú ich vzdelávanie v špeciálnych triedach s určitým druhom postihnutia, alebo do prípravných ročníkov špeciálnych škôl (**2.2 ZŠ, 2.2.1 Všeobecné pokyny bod 15 POP 2006/2007**).

Pozor! Dieťa s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky, ktorému bolo o tom vydané rozhodnutie riaditeľom základnej školy, nemôže byť prijaté do nultého, resp. prípravného ročníka. Bremeno nesie zákonný zástupca, ktorý ešte pred vydaním rozhodnutia riaditeľom školy o príslušnom odklade rozhodne, či bude dieťa navštevovať materskú školu, alebo bude prijaté do nultého ročníka ZŠ.

Ak dieťa ani po odložení začiatku povinnej školskej dochádzky alebo po dodatočnom odložení plnenia povinnej školskej dochádzky nedosiahlo školskú spôsobilosť, najneskôr však 1. septembra, ktorý nasleduje po dni, v ktorom dovŕšilo ôsmy rok veku, bude zaradené do prvého ročníka alebo so súhlasom zákonného zástupcu do nultého ročníka základnej školy (**§ 19 ods. 7 školského zákona**). Z uvedeného vyplýva, že plnenie povinnej školskej dochádzky možno odložiť dieťaťu maximálne dvakrát (odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky, dodatočné odloženie povinnej školskej dochádzky).

! Do samostatných tried pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nie je možné zaradiť deti výlučne z dôvodu, že pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia (**§ 28 ods. 9 školského zákona**).

Počet žiakov v špeciálnej triede ZŠ

Špeciálna trieda pre žiakov s mentálnym postihnutím:

1. variant A
prípravný ročník a prvý ročník   6 žiakov
2. variant A
druhý ročník až piaty ročník   8 žiakov
3. variant A
šiesty ročník až deviaty ročník   10 žiakov
4. variant B
prípravný ročník až piaty ročník   6 žiakov
5. variant B
šiesty ročník až desiaty ročník   8 žiakov
6. variant C
prípravný ročník až piaty ročník   5 žiakov
7. variant C
šiesty ročník až desiaty ročník   6 žiakov

Ďalšie podrobnosti o počte žiakov v triedach pre žiakov so zrakovým, sluchovým, telesným postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou, s poruchami správania, autizmom alebo inou

pervazívnou vývinovou poruchou, žiakov hluchoslepých ustanovuje (§ 5 ods. 2 písm. b), c), d), e), f), g), h), j) vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách).

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa v kombinácii s iným postihnutím je rovnaký ako vo variante B (§ 5 ods. 3 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách).

Triedy s rôznymi ročníkmi majú najvyšší počet žiakov ustanovený podľa najnižšieho ročníka, ktorý sa v triede vyučuje; v triede s tromi ročníkmi a viacerými ročníkmi sa najvyšší počet žiakov znižuje o dvoch tak, aby počet žiakov v triede nebol menej ako štyria žiaci (§ 5 ods. 6 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách).

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch žiakov (§ 97 ods. 6 školského zákona).

Učebné plány, učebné osnovy

V školskom roku 2008/2009 v školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením obsah vzdelávania vychádza z doteraz platných predpisov. Podľa vzdelávacích programov v súlade s platnými ustanoveniami školského zákona sa budú vzdelávať žiaci so ŠVVP až od 01. 09. 2009 **(2.5.1 Všeobecné pokyny bod 1 POP 2008/2009)**.

Pri výchove a vzdelávaní detí, pre ktoré z rôznych príčin (napr. viacnásobné postihnutie, zdravotné postihnutie v kombinácii s VPU a pod.) nie je postup podľa vzdelávacieho programu danej školy možný, je potrebné postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov **(2.5.1 Všeobecné pokyny bod 3 POP 2008/2009)**.

Žiaci s MP v špeciálnej triede základnej školy sa vyučujú podľa učebných osnov ŠZŠ pre žiakov s MP a využíva sa pedagogická dokumentácia a pokyny pre ŠZŠ pre žiakov s MP. Vhodné je prispôbiť rozvrh hodín špeciálnej triedy a bežnej triedy v príslušnom ročníku tak, aby žiaci týchto tried boli vzdelávaní spoločne na vyučovacích predmetoch výchovno-estetického zamerania **(1.5 Informácie k výchovno-vzdelávacím aktivitám škôl a školských zariadení bod 43 POP 2006/2007)**.

Vo vzdelávaní žiakov so ŠVVP sa uplatňujú platné učebné plány a učebné osnovy podľa druhu postihnutia. Žiaci s mentálnym postihnutím sa vzdelávajú podľa učebných osnov špeciálnej základnej školy **(časť II., Informatívno-metodický materiál k integrácii žiakov so ŠVVP do základných škôl, schválený MŠ SR dňa 26. 08. 1999 pod číslom 1437/1999-4 s účinnosťou od 1. septembra 1999)**.

Ak zdravotné znevýhodnenie žiakovi špeciálnej triedy znemožňuje, aby sa vzdelával podľa vzdelávacieho programu podľa § 94 ods. 2 písmen a) až l) školského zákona, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby;

Pre zabezpečenie integrovaného vzdelávania žiakov s vývinovými poruchami reči v ZŠ zriaďovať špeciálne triedy tak, aby bola zachovaná postupnosť ročníkov **(časť 1. Všeobecné informácie a pokyny, 2.2 Základné školy ods. 2 POP 2000/2001; časť 1. Všeobecné pokyny a informácie, 2.2 Základné školy, 2.2.1 Všeobecné pokyny ods. 11 POP 2001/2002)**.

V špeciálnych triedach s vývinovými chybami učenia v ZŠ sa na I. stupni vyučuje podľa učebného plánu pre deti s poruchami učenia, schváleného MŠV SR č. 320/1993 z 02. 03. 1993 s platnosťou od 01. 09. 1993 a na II. stupni ZŠ podľa učebného plánu pre 5. – 9. ročník ZŠ – špeciálne triedy, pre žiakov s vývinovými chybami učenia, schváleného MŠ SR č. 2780/98-4 z 21. 07. 1998 platné od 01. 09. 1998 **(časť 1. Všeobecné informácie a pokyny, 2.2 Základné školy ods. 5 POP 1999/2000)**.

MŠ SR schválilo dňa 22. 08. 2007 pod č. CD-2007-15605/32498-1:096 s platnosťou od 01. 09. 2007 učebný plán a učebné osnovy pre prípravný až 9. ročník špeciálnej základnej školy pre žiakov s autizmom s mentálnym postihnutím (2.5.2 Základné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením bod 2 POP 2008/2009).

Pri vzdelávaní intelektovo nadaného žiaka okrem stimulácie poznávacích procesov sústrediť pozornosť aj na rozvoj celej jeho osobnosti, najmä emocionality a sociálnych vzťahov **(2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 20 POP 2007/2008).**

MŠ SR schválilo **Učebný plán a doplnkové učebné osnovy pre 1. – 4. ročník** základnej školy pre žiakov s **intelektovým nadaním** pod č. CD-2007-16094/22586-1:095 s platnosťou od 01. 09. 2007 **(2.1 Všeobecné pokyny bod 16 POP 2008/2009).**

Integrovaných intelektovo nadaných žiakov 1. stupňa základnej školy možno vzdelávať podľa Učebného plánu pre 1. – 4. ročník základnej školy s integrovanými intelektovo nadanými žiakmi alebo Učebného plánu pre 1. – 4. ročník základnej školy (variant s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka od 1. ročníka) s integrovanými intelektovo nadanými žiakmi, ktoré boli schválené MŠ SR dňa 25. 08. 2005 pod č. CD-2005-19371/26372-1:091 s platnosťou od 01. 09. 2005. K nim sú k dispozícii Doplnky k učebným osnovám pre 1. – 4. ročník základnej školy pre integrovaných intelektovo nadaných žiakov schválené MŠ SR dňa 25. 08. 2005 pod č. CD-2005-19372/26372-1:091 s platnosťou od 01. 09. 2005. Použiť možno aj Učebný plán a doplnky k učebným osnovám pre 1. – 4. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním schválené MŠ SR dňa 30. 09. 2007 pod č. CD-2007-16094/33586-1:095. Ak sa podľa týchto materiálov postupuje pri integrácii v bežnej triede, vyznačí sa to do individuálneho vzdelávacieho programu žiaka (2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 10 POP 2008/2009).

MŠ SR schválilo **Učebný plán pre 5. – 9. ročník** základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007 **(2.1 Všeobecné pokyny bod 17 POP 2008/2009).**

Integrovaných intelektovo nadaných žiakov 2. stupňa základnej školy možno vzdelávať podľa Učebného plánu pre 5. – 9. ročník základnej školy s intelektovým nadaním schváleného MŠ SR dňa 11. 09. 2007 pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15. 09. 2007. Ak sa podľa týchto materiálov postupuje pri integrácii v bežnej triede, vyznačí sa to do individuálneho vzdelávacieho programu žiaka (2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 10 POP 2008/2009).

Pri integrovanom vzdelávaní intelektovo nadaných žiakov sa odporúča využiť metodickú pomoc Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie **(2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 19 POP 2007/2008).**

Doplnky k učebným osnovám pre 1. – 4. ročník základnej školy pre integrovaných **intelektovo nadaných** žiakov schválené MŠ SR dňa 25. 08. 2005 pod č. CD-2005-19372/26372-1:091 s platnosťou od 01. 09. 2005 **(2.2 Prvý stupeň ZŠ bod 16 POP 2006/2007).**

8. Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania podľa školského zákona vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov

- a) slovným hodnotením,
- b) klasifikáciou,
- c) kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka s vývinovými poruchami alebo žiaka so zdravotným postihnutím sa zohľadňuje jeho porucha alebo postihnutie. (§ 55 ods. 1, 4 školského zákona).

Ďalšie informácie o hodnotení a klasifikácii uvádza § 55 – 58 školského zákona.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Pri priebežnom hodnotení učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť... Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka (čl. 1 ods. 8, 9 Metodického pokynu č.1/2009-R na hodnotenie žiakov základnej školy, schválený MŠ SR dňa 23. 12. 2008 pod č. CD-2008-23322/54265-3:911 s platnosťou od 13. 01. 2009 – ďalej len „pokyn na hodnotenie“).

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ... konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami (čl. 2 ods. 1 e) pokynu na hodnotenie).

Pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené postihnutím dieťaťa. Zadávať také požiadavky, ktoré má dieťa predpoklad splniť. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania nehodnotiť negatívne tie výkony dieťaťa, ktoré sú ovplyvnené jeho zdravotným stavom, ak z tejto príčiny dieťa nemá možnosť splniť alebo vykonať ich lepšie. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania využívať aj slovné hodnotenie (2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 5 POP 2008/2009).

Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie, so špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka (**čl. 9 ods. 4 pokynu na hodnotenie**).

Hodnotenie začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa uskutočňuje podľa **Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v bežných základných školách** (čl. 4 ods. 3 pokynu na hodnotenie).

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP sa postupuje aj podľa materiálu: **Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole**, metodicko-informatívny materiál schválený MŠ SR dňa 31. 08. 2004 rozhodnutím č. CD-2004-12004/23602-1:095 s platnosťou od 02. 09. 2004.

Podľa **časti 1. 2 Všeobecné pokyny, ods. 13 POP 1998/1999** možno postupovať pri hodnotení žiakov v špeciálnych triedach bežných ZŠ, ktorí postupujú podľa učebných osnov špeciálnych ZŠ, aj podľa **Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ pre sluchovo, rečovo, telesne, zrakovo postihnutých a nehovoriacich**, schválené MŠ SR rozhodnutím č. 348/1997-153 zo dňa 08. 10. 1997 s platnosťou od 01. 09. 1997.

Pozor!

Na hodnotenie a klasifikáciu podľa hore uvedených metodických pokynov majú právo aj žiaci, ktorým bola diagnostikovaná niektorá z vývinových porúch učenia, ale stupeň ich zdravotného znevýhodnenia nevyžaduje postup vo výchove a vzdelávaní podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu. V praxi to znamená, že uvedení žiaci nie sú individuálne začlenení, nebolo potrebné im vypracovávať IVVP.

Žiakovi so špecifickou vývinovou poruchou učenia, ktorý bol v niektorom z vyučovacích predmetov hodnotený slovné, ak to určité okolnosti vyžadujú, napr. kritériá na prijímanie na SŠ, je možné slovné vyjadrenie hodnotenia transformovať na známku podľa klasifikačnej stupnice. V prípade dyslexie, dysgrafie a dysortografie v predmete slovenský jazyk a cudzí jazyk sa pri súhrnnom vyjadrení hodnotenia známkou neposudzuje gramatická a štylistická zložka písomného prejavu. V prípade dyskalkúlie sa pri súhrnnom vyjadrení hodnotenia známkou berú do úvahy výkony, ktoré žiak dosahuje s pomocou kompenzačných pomôcok – kalkulačka, tabuľky, vzorce, vzory príkladov a pod. (**časť 2.2 Základné školy, bod 20 POP 2003/2004**).

Vysvedčenie

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

a) „absolvoval“

- ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval;

b) „neabsolvoval“

- ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval;

- ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa. Celkové hodnotenie takéhoto žiaka je neprospel (**bod 12 Čl. 3 Hodnotenie prospechu a správania Metodického pokynu č. 1/2009-R z 23. 12. 2008 na hodnotenie žiakov základnej školy**).

Na vysvedčení žiaka s autizmom je možné riadok v predmete správanie vyškrtnúť, pokiaľ nie je súhrnne klasifikovaný najlepším stupňom klasifikačnej stupnice. Odchýlky správania žiakov s autizmom od správania vyžadovaného všeobecne platným školským poriadkom sú súčasťou príznakov tohto zdravotného postihnutia (**2.5.1 Všeobecné pokyny bod 4 POP 2008/2009**).

Doložka vysvedčenia

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „**Bol(a) vzdelávaný (á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu**“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „**Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch)...**“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním (**čl. 4 Postup pri hodnotení žiaka bod 15 Metodického pokynu č. 1/2009-R z 23. 12. 2008 na hodnotenie žiakov základnej školy**).

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „**Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu**“ (**bod 19 pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy**).

Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“ (**čl. 4 ods. 13 pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy**).

Ročník opakuje (aj) žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý neprospeľ v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka a odporučí to zariadenie výchovného poradenstva a prevencie, aj viackrát (**čl. 10 ods. 3 pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy**).

Ak sa v priebehu školského roka prejaví, že výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka so ŠVVP, ktorého individuálny výchovno-vzdelávacie program zahŕňa aj úpravu učebných osnov niektorého vyučovacieho predmetu nie sú uspokojivé a žiak nespĺňa potrebné kritériá na jeho súhrnné hodnotenie lepším klasifikačným stupňom ako nedostatočný, je potrebné neodkladne prehodnotiť a upraviť obsah, resp. formu jeho vzdelávania. Takýto žiak nemá opakovať ročník z tých vyučovacích predmetov, v ktorých má na jeho úspešnosť vplyv jeho diagnóza (**2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP POP bod 2 2008/2009**).

Pozor!

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie podľa odseku 2 písm. a) na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, nevykonáva komisionálnu skúšku. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrťročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie a klasifikácia prospechu žiaka (**§ 24 ods. 8 školského zákona**).

Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- a) údaje identifikujúce žiaka,
- b) hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- c) návrh hodnotenia (**čl. 7 ods. 2 pokynu na hodnotenie**).

Podľa **čl. 7 ods. 1 e) pokynu na hodnotenie** sa žiak hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy.

Žiak základnej školy, ktorý počas choroby navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení alebo špeciálnom výchovnom zariadení, sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zdravotníckom zariadení alebo špeciálnom výchovnom zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení alebo špeciálnom výchovnom zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zdravotníckom zariadení alebo špeciálnom výchovnom zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zdravotníckom zariadení alebo špeciálnom výchovnom zariadení najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí (**čl. 4 ods. 9 pokynu na hodnotenie**).

9. Systém výchovného poradenstva a prevencie

V školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie sa vykonáva najmä psychologická, pedagogická, špeciálnopedagogická vrátane logopedickej a liečebnopedagogickej činnosti a sociálna činnosť zameraná na optimalizáciu výchovného, vzdelávacieho, psychického, sociálneho a kariérového vývinu detí od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie. Osobitnú starostlivosť venujú deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Poradenské služby poskytujú aj zákonným zástupcom detí a pedagogickým zamestnancom (§ 130 ods. 1 školského zákona).

V záujme koordinácie postupov, skvalitnenia rozhodovacieho procesu a realizácie školskej integrácie žiakov so ŠVVP zabezpečiť úzku a produktívnu spoluprácu odborných zamestnancov centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a centier špeciálnopedagogického poradenstva (**3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie bod 1 POP 2008/2009**).

Pri diagnóze žiakov s mentálnym postihnutím používať terminológiu podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb, 10. revízia, aby bolo jednoznačné, že ide o mentálnu retardáciu (**3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie bod 2 POP 2008/2009**).

Zhrnutie:

- žiakom so ŠVVP poskytujú – starostlivosť,
- zákonným zástupcom detí a pedagogickým zamestnancom – poradenské služby.

Základnými zložkami systému výchovného poradenstva a prevencie sú:

- a) centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
- b) centrá špeciálnopedagogického poradenstva

Kompetencie v poskytovaní odbornej starostlivosti:

a) centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (§ 132 ods. 1, 2 školského zákona) – poskytuje komplexnú psychologickú, špeciálnopedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a preventívnu starostlivosť deťom **okrem detí so zdravotným postihnutím** najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosť o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania.

V spolupráci s rodinou, školou a školským zariadením poskytuje preventívnu výchovnú a psychologickú starostlivosť deťom podľa odseku 1 a ich zákonným zástupcom, najmä v prípadoch výskytu porúch psychického vývinu a porúch správania a výskytu sociálno-patologických javov v populácii.

b) Centrum špeciálnopedagogického poradenstva (§ 133 ods. 1 školského zákona) - poskytuje komplexnú špeciálnopedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu a inú odbornú činnosť a súbor špeciálnopedagogických intervencií deťom so zdravotným postihnutím vrátane detí s vývinovými poruchami s cieľom dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti a sociálnu integráciu.

K ďalším zložkám systému patrí:

- výchovný poradca,
- školský psychológ,
- školský špeciálny pedagóg,
- liečebný pedagóg,
- sociálny pedagóg,
- koordinátor prevencie.

Úlohy školského špeciálneho pedagóga – podieľa sa na vypracúvaní individuálneho vzdelávacieho plánu vzdelávania dieťaťa a na jeho výchove a vzdelávaní, poskytuje individuálne špeciálno-pedagogické, terapeutické a rehabilitačné služby, konzultácie, odborné poradenské služby a metodickú pomoc pedagógom, sprostredkúva informácie a styk s poradenskými zariadeniami (**Informatívno-metodický materiál Úloha školského špeciálneho pedagóga v základnej škole schválený MŠ SR pod č. 260/1999-44**).

Školský špeciálny pedagóg a špeciálny pedagóg, ktorí sú zamestnancami školy, nie sú kompetentní vykonávať špeciálnopedagogickú diagnostiku za účelom vydávania písomného vyjadrenia k integrovanému vzdelávaniu žiaka so ŠVVP v ZŠ alebo SŠ (**2.2 ZŠ, 2.2.1 Všeobecné pokyny, bod 16 POP 2006/2007**.) Školský psychológ a školský špeciálny pedagóg, ktorý je zamestnancom školy, nie je kompetentný vydávať písomné vyjadrenia k integrovanému vzdelávaniu žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v základnej alebo strednej škole. K integrácii sa nevyjadruje ani klinický psychológ, ktorý nie je zamestnancom poradenského zariadenia zaradeného do siete škôl a školských zariadení. Písomné vyjadrenie k školskej integrácii vydáva výlučne príslušné poradenské zariadenie v sieti škôl a školských zariadení (**2.1.1 Školská integrácia žiakov so ŠVVP bod 17 POP 2007/2008**).

Osobitnú pozornosť venovať poradensko-informačnej a metodickej činnosti v oblasti profesijnej orientácie a prípravy na voľbu povolania, najmä vo vzťahu k žiakom profesijne nevyhraneným a v spolupráci s centrami špeciálnopedagogického poradenstva aj žiakom so ŠVVP (**3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie bod 7 POP 2008/2009**).

Ak sa pri psychologickom alebo špeciálnopedagogickom vyšetrení potvrdí, že žiak je žiakom s vývinovou poruchou učenia alebo vývinovou poruchou správania, v písomnom vyjadrení sa uvedie, ktorá z foriem školskej integrácie je pre žiaka najvhodnejšia (**2.5.3.1 Pedagogicko-psychologické poradne bod 3 POP 2007/2008**). V zmysle § 132 ods. 1 školského zákona, centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie poskytuje starostlivosť deťom okrem detí so zdravotným postihnutím, teda písomné vyjadrenia k školskej integrácii žiaka s vývinovými poruchami učenia alebo žiaka s vývinovými poruchami správania môže vydať aj centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie.

Deti so ŠVVP, ktorým bol navrhnutý odklad povinnej školskej dochádzky, sa odporúča ponechať v starostlivosti školských poradenských zariadení alebo Detského centra Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie. Návrhy na odklad plnenia povinnej školskej dochádzky orgánu štátnej správy v školstve predkladá pedagogicko-psychologická poradňa (špeciálnopedagogická poradňa alebo detské integračné centrum v prípade dieťaťa už vedeného v starostlivosti špeciálnopedagogickej poradne) na základe zákonným zástupcom odsúhlaseného psychologického vyšetrenia dieťaťa (**2.2.2 Základné školy bod 3 POP 2007/2008**).

Pri zisťovaní pripravenosti detí na vstup do školy venovať osobitnú pozornosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia, najmä deťom z marginalizovaných osád. Sledovať deti s odloženou povinnou školskou dochádzkou a pred ich zaškolením vykonať kontrolné psychologické vyšetrenie. V prípade odloženia povinnej školskej dochádzky detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré nechodia do materskej školy a nie je predpoklad, že by sa zistené nedostatky počas ročného odkladu upravili cielenými postupmi (stimulačné programy, pravidelná dochádzka do materskej školy), je vhodnejším postupom zaradenie takéhoto dieťaťa do nultého ročníka alebo využitie ďalších foriem edukácie (**3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie bod 4 POP 2008/2009**).

10. Odborná a poradenská pomoc školám

Obec poskytuje odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam, ktorých je zriaďovateľom (§ 6 ods. 8 písm. d) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Krajský školský úrad poskytuje v oblasti organizácie výchovy a vzdelávania odbornú poradenskú činnosť obciam, samosprávnym krajom, zriaďovateľom cirkevných škôl a školských zariadení, zriaďovateľom súkromných škôl a školských zariadení a riaditeľom škôl a školských zariadení, ktorých je zriaďovateľom (§ 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Krajský školský úrad – oddelenie odborných a metodických činností riadi a koordinuje výchovu a vzdelávanie individuálne integrovaných žiakov so ŠVVP a špeciálnych tried v ZŠ (Metodický pokyn MŠ SR č. 816/2002 – 4 z 11. 07. 2003). **Pracovné činnosti:** zabezpečovanie distribúcie smerníc, metodických pokynov, usmernení a ďalších materiálov týkajúcich sa danej problematiky (**Príloha k Smernici MŠ SR č. 2/2004-E z 01. 04. 2004, ktorou sa určuje vnútorná organizácia KŠÚ a náplň činnosti KŠÚ, časť 1. Oddelenie odb. a metodických činností ods. 3).**

Informácie a odbornú pomoc poradenskú činnosť týkajúcu sa výchovy a vzdelávania, najmä integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poskytujú odborní zamestnanci krajských školských úradov (**časť 1.4 Informácie k výchove a vzdelávaniu v školách a školských zariadeniach bod 30 POP 2008/2009).**

Školy a školské zariadenia si môžu prostredníctvom metodicko-pedagogických centier alebo priamo vo Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie objednať vzdelávacie prednášky psychológov na tému práce s deťmi minoritných skupín (**časť 1.5 Informácie k usmerneniu k výchovno-vzdelávacím aktivitám škôl a školských zariadení bod 29 POP 2002/2003).**

Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so ŠVVP sa školám a poradenským zariadeniam odporúča spolupracovať s ŠPÚ a VÚDPaP, prípadne priamo s Detským centrom (**1.5 Informácie k výchovno-vzdelávacím aktivitám škôl a školských zariadení bod 36 POP 2006/2007).**

Základné školy s nultým ročníkom a školy so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia spolupracujú s MPC v alokovanom pracovisku Prešov a jeho Rómskym vzdelávacím, informačným, poradenským a dokumentačným centrom Prešov (ROCEPO) s celoslovenskou pôsobnosťou a využívajú vo výchovno-vzdelávacom procese ním vydávané a distribučné publikácie (**2.3 Základné školy bod 6 POP 2008/2009).**

MPC v alokovanom pracovisku Prešov a jeho ROCEPe poskytuje odbornú-metodickú pomoc školám a školským zariadeniam s vysokým zastúpením rómskych detí a žiakov celoslovenskou pôsobnosťou (**5 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov a nepedagogických zamestnancov bod 12 POP 2008/2009).**

Školy a školské zariadenia si môžu prostredníctvom MPC a jeho alokovaných pracovísk alebo priamo vo VÚDPaP objednať vzdelávacie prednášky psychológov na tému práce s deťmi minoritných skupín (**5 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov a nepedagogických zamestnancov bod 11 POP 2008/2009).**

MPC a jeho alokované pracovisko v Prešove prevádzkuje edukačný portál www.skolaplus.sk, určený učiteľom, rodičom a žiakom (**5 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov a nepedagogických zamestnancov bod 19 POP 2008/2009).**

Škola, ktorá začína s výchovou a vzdelávaním žiaka (žiakov) s autizmom, oznamuje túto skutočnosť ŠPÚ na oddelenie špeciálnej pedagogiky www.statpedu.sk, ktorý metodicky usmerňuje

výchovu a vzdelávanie žiakov s autizmom a na základe uvedeného nahlásenia poskytuje školám odporúčané materiály **(2.5.2 Základné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením bod 4 POP 2008/2009)**.

MŠ SR a štrukturálne fondy Európskej únie v programovom období 2007 – 2013

Prioritné osi a opatrenia OP Vzdelávanie:

3. Podpora vzdelávania osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami

3.1 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít

3.2 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami **(Príloha č. 3 štrukturálne fondy POP 2008/2009)**.

Záver

Legislatívne východiská interného metodického materiálu:

1. Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
2. Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
3. Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2008/2009.
4. Vyhláška MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.
5. Vyhláška MŠ SR č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním.
6. Vyhláška MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.
7. Vyhláška MŠ SR č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie.
8. Učebný plán a doplnkové učebné osnovy pre 1. – 4. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním pod č. CD-2007-16094/22586-1:095 s platnosťou od 01. 09. 2007.
9. Učebný plán pre 5. – 9. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.
10. Učebný plán a učebné osnovy pre prípravný až 9. ročník špeciálnej základnej školy pre žiakov s autizmom s mentálnym postihnutím, schválené MŠ SR dňa 22. 08. 2007 pod č. CD-2007-15605/32498-1:096 s platnosťou od 01. 09. 2007.
11. Metodický pokyn č.1/2009-R na hodnotenie žiakov základnej školy, schválený MŠ SR dňa 23. 12. 2008 pod č. CD-2008-23322/54265-3:911 **s platnosťou od 13. 01. 2009.**
12. Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy, Pokyny na vyplnenie formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP schváleného MŠ SR pod číslom CD-2008-17271/37405-1:914 dňa 24. októbra 2008 **s platnosťou od 1. januára 2009.**
13. Smernica č. 2/2009-R o zrušení niektorých rezortných predpisov, schválená MŠ SR pod č. CD -2009-18674/1531-1:09 dňa 15. 01. 2009 **s platnosťou od 20. 01. 2009.**

V pokynoch na vyplnenie formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP schváleného MŠ SR dňa 01. marca 2006, **ktorý bol platný do 31. 12. 2008** je v bode 10 uvedené - dňom, kedy vstúpi do platnosti formulár Návrhu na prijatie, **sa rušia nasledovné formuláre a usmernenia:**

1. **Návrh na zaradenie – preradenie** dieťaťa do špeciálnej školy a špeciálnej materskej školy. Zaradenie – preradenie sa už **neuplatňuje**, riaditeľ základnej školy v súlade s § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva „rozhodnutie o prijatí žiaka do školy“.
2. Tlačivo **Záznam o evidencii** individuálne integrovaného žiaka so ŠVVP v základnej a strednej škole. Evidencia integrácie sa uvedie v **Zápisnici v časti E** (Návrhy a odporúčania na rozhodnutie o prijatí žiaka do školy).
3. **Usmernenie k evidencii** individuálne integrovaných detí a žiakov so ŠVVP do tried MŠ, ZŠ a SŠ, schválené MŠ SR pod číslom 370/2001-44.

4. **Tlačivo F** (Zápisnica o prerokovaní zaradenia – preradenia dieťaťa) z Návrhu na zaradenie – preradenie dieťaťa s autizmom do špeciálnej školy a špeciálnej materskej školy, ŠEVT 49 282 1.
5. **Osobný list žiaka so ŠVVP** (ŠEVT 57 007 0) je nahradený časťou H Návrhu na prijatie žiaka so ŠVVP.
6. **Ruší sa Čl. 3 Vysvedčenie a triedny výkaz bod 7** Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s VPU v ZŠ a SŠ č. CD-2004-12003/23597-1:095 schválených MŠ SR dňa 31. 08. 2004 s platnosťou od 2. septembra 2004 – zmena k doložkám vysvedčení žiakov s VPU, do doložky sa neuvádza „Žiak v predmetoch.....postupoval podľa individuálneho vzdelávacieho plánu“ ani „Žiak bol v predmetoch.....hodnotený podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP“;
7. **Ruší sa bod 1 a 2 Usmernenia k doložkám vysvedčení** vydávaných základnými školami žiakom s mentálnym postihnutím vzdelávaným v bežných triedach integrovanou formou zo dňa 08. 12. 2000 pod č. 641/2000-44. Týmto žiakom sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Žiak – žiačka bol(a) vzdelávaný(á) podľa variantu A (B, C) špeciálnej základnej školy“.

V aktualizovaných Pokynoch na vyplnenie formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP... platného od 1. januára 2009 je v bode 12 uvedené, že dňom, kedy vstúpi do platnosti formulár Návrhu na prijatie **sa rušia** nasledovné formuláre a dokumenty:

- Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy (na individuálnu integráciu, do špeciálnej triedy) a Pokyny na vyplnenie formulára schváleného MŠ SR pod č. CD-2006-533/993-1:095 dňa 1. marca 2006, ŠEVT 492820,
- Výchovno-vzdelávací program žiaka so ŠVVP v základnej škole. Program žiaka s mentálnym postihnutím. Program žiaka so sluchovým postihnutím. Program žiaka s telesným postihnutím. Program žiaka so zrakovým postihnutím. Program žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou – schválené MŠ SR rozhodnutím č. 317/1997-153 zo dňa 4. 9. 1997 s platnosťou od 1. 9. 1997.

Smernica č. 2/2009-R o zrušení niektorých rezortných predpisov, schválená MŠ SR pod č. CD-2009-18674/1531-1:09 dňa 15. 01. 2009 s platnosťou od **20. 01. 2009** ruší tieto rezortné predpisy:

- **Smernica MŠ SSR z 05. 07. 1985 č. 7496/1985-20 o základnej škole.**
- **Smernica MŠ SR z 13. 07. 2000 č. 1074/2000-41**, ktorou sa mení smernica MŠ SSR z 05. 07. 1985 č. 7496/1985-20 o základnej škole v znení smernice MŠMT SSR z 28. 08. 1989 č. 8119/1989-20.
- **Smernica č. 11/2006-R** z 25. 05. 2006, ktorou sa mení a dopĺňa smernica MŠ SSR z 05. 07. 1985 č. 7496/1985-20 o základnej škole v znení smernice MŠMT SSR z 28. 08. 1989 č. 8119/1989-20 a smernice MŠ SR z 13. 07. 2000 č. 1074/2000-41.
- **Metodický pokyn k zavedeniu profesie asistent učiteľa pri výchove a vzdelávaní detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v predškolských zariadeniach, v základných a v špeciálnych základných školách č. 184/2003 – 095** vydaný MŠ SR dňa 06. 12. 2003.
- **Metodické pokyny k výchove a vzdelávaniu žiakov s vývinovými poruchami učenia v základných a stredných školách** schválené MŠ SR dňa 31. 08. 2004 rozhodnutím č. CD-2004-12003/23597-1:095 s platnosťou od 02. 09. 2004.

- **Metodické pokyny k výchove a vzdelávaniu a metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s autizmom č. CD-2004-15173/30667-1:095** schválené MŠ SR dňa 10. 11. 2004.
- **Metodické usmernenie č. 3/2006 – R z 24. 01. 2006 k realizácii školskej integrácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v základných školách a stredných školách.**

Podkladom pre spracovanie boli všeobecne záväzné právne a interné predpisy platné k **06. 02. 2009**.

Spracovala: **Mgr. Dagmar Záborská, ŠIC Banská Bystrica**

Overila a doplnila: PaedDr. Jarmila Žaškovská, ŠŠI Bratislava